

Drievuldigheidszondag jaar A

Joh. 3, 16-18

Met de Drie-eenheid is het als met de tijd, waarvan St. Augustinus zei dat hij wist wat zij was, zolang hij er niet over nadacht. Met andere woorden: op het moment dat we het moeten uitleggen lopen we al direct vast. De optimisten zullen nu misschien hopen op de kortste preek van het jaar, maar dat gaat niet gebeuren: ik ga toch proberen iets zinnigs te zeggen.

De eerste zondag na Pinksteren heet officieel “Hoogfeest van de Heilige Drie-eenheid”. Ge zou kunnen zeggen dat het een beetje een buitenbeentje is: vandaag staat in het teken van een idee en niet, zoals een Mis meestal, van een gebeurtenis. We vieren niet een geboorte vandaag, of een intocht of verrijzenis, maar een idee.

De Drie-eenheid komt als begrip niet in de Schrift voor, noch in het Oude Testament, noch in de Evangelies. Het is een denkbeeld dat van Genesis af aan door de Schrift spookt, maar waar pas in de derde-vierde eeuw een term voor bedacht is.

In onze taal wordt het Latijnse “trinitas” meestal met “Drievuldigheid” of “Drie-eenheid” vertaald. En bij dat begrip hoort ook een gebaar: het kruisteken “in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest”. Door dat gebaar weet men dat ge katholiek zijt of orthodox. Daarom ziet ge in openbare ruimtes ook nauwelijks nog kruisbeelden, zelfs niet in zogenaamde katholieke scholen of ziekenhuizen: we voegen ons naar de heersende mores, die gebieden dat geloof privé is, daar valt ge elkaar niet mee lastig.

Het denkbeeld van de Drievuldigheid komt erop neer dat God uit drie personen bestaat. En iets van dat besef kunt ge al vinden in het scheppingsverhaal. Daar is sprake van een Geest die over de wateren zweeft; van één Schepper en niet een groepje conflicterende goden; en dat de Schepper, na een werkdag, het geschapene beziet en het goed vindt; zeer goed zelfs nadat Hij zijn evenbeeld geschapen heeft. Uit dat alles blijkt eigenlijk al dat er sprake is van drie onderscheiden scheppende instanties: de zweefgeest die een plan heeft; de maker die het uitvoert; en de “genieter”, die vaststelt dat het goed is uitgevoerd. Planner, uitvoerder en genieter zijn één en dezelfde Schepper.

Volgens Dorothy Sayers, niet alleen detective-schrijfster uit het midden van de vorige eeuw maar ook theologe, gaat ieder scheppingsproces – ook dat van mensen, hoe krakkemikkig ook – in drieën. Denken over de Drie-eenheid is denken over het mysterie van creëren.

Wat ge maakt veronderstelt een idee: dat “hebt” ge. Maar zolang ge dat niet in bijvoorbeeld een gedicht uitdrukt, kent ge het niet: pas als het idee iets geworden is, kunt ge zien wat het is. Die drie dingen noemt Sayers: idee, activiteit, kracht. Misschien allemaal wat verwarrend, maar waar het om gaat is de onderlinge betrekking: zonder elkaar zijn ze ondenkbaar. Zonder idee geen schrijven, en

zonder lezen wat ge geschreven hebt geen schrijfsel. Alle drie zijn ze even essentieel: ze zijn een drievuldigheid.

Maar... eerlijk gezegd begint het me toch altijd wat te duizelen als de Drievuldigheid ter sprake moet komen. Ik zou haar graag aan mezelf willen uitleggen. Maar het is met haar als met de tijd, waarvan St. Augustinus zei dat hij wist wat zij was, zolang hij niet over haar dacht... Amen.

Johan Goris, pastoor